

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

О.В. Неізнана, В.С. Котковський, М.О. Кужелєв,
Л.Я. Шевченко, Ю.Л. Коч

БЮДЖЕТНИЙ КОНТРОЛЬ І МОНІТОРИНГ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Рівень: магістр

Кривий Ріг
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

**О.В. Неізнана, В.С. Котковський, М.О. Кужелєв,
Л.Я. Шевченко, Ю.Л. Коч**

БЮДЖЕТНИЙ КОНТРОЛЬ І МОНІТОРИНГ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Рівень: магістр

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку та
оподаткування
Протокол № 5
від “22” листопада 2021 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 5
від “25” листопада 2021

**Кривий Ріг
2021**

УДК 657.15(072)

Н 45

Неізнестна, О.В.

Н 45 Бюджетний контроль і моніторинг [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.В. Неізнестна, В.С. Котковський, М.О. Кужелєв, Л.Я. Шевченко, Ю.Л. Коч; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів, обліку та оподаткування. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. – 69 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 657.15(072)

© Неізнестна О.В., Котковський В.С.,
Кужелєв М.О., Шевченко Л.Я.,
Коч Ю.Л., 2021

© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови та функціонування державного фінансового контролю	14
Змістовий модуль 2. Особливості бюджетного контролю і моніторингу на місцевому рівні	24
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	33
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови та функціонування державного фінансового контролю	34
Змістовий модуль 2. Особливості бюджетного контролю і моніторингу на місцевому рівні	50

ВСТУП

Однією з найважливіших умов ефективного функціонування вітчизняної економіки, обов'язковим елементом управління економічними процесами та операціями загалом й бюджетними ресурсами зокрема, є бюджетний контроль. Функціонування ефективного механізму державного регулювання економіки передбачає існування чіткої системи бюджетного контролю, здатного забезпечити відповідність законодавству з фінансової діяльності як держави, так і місцевих органів, дати оцінку їх доцільності та ефективності. У сучасних умовах зростає роль контролю, як функції державного регулювання та бюджетного менеджменту, спрямованого на ефективне управління бюджетними ресурсами.

Впорядкування державної політики не буде якісним, якщо не створено дієвої системи моніторингу та оцінки державного управління, зокрема у бюджетній сфері. Для керівників місцевих органів виконавчої влади на підставі результатів моніторингу та оцінки ефективності є можливість для прийняття своєчасних та дієвих управлінських рішень щодо перерозподілу коштів між цілями, завданнями і заходами бюджетних програм в межах напрямків використання бюджетних коштів за пріоритетними напрямками діяльності.

Мета вивчення дисципліни «Бюджетний контроль і моніторинг» полягає у поглибленні і розширенні теоретичних знань щодо сутності та змісту сучасного стану здійснення бюджетного контролю та моніторингу при складанні, розгляді та прийнятті рішень про місцеві бюджети, згідно міжнародних стандартів як чинника інтеграції до ЄС та інструменту подолання кризових явищ в економіці, а також набуття практичних навичок використання та застосування нормативно-правої бази, яка регулює контрольні функції контролюючих органів та громадськості, що сприяє формуванню необхідних знань у майбутніх фахівців.

Зміст дисципліни розкривається у 6 темах, об'єднаних у два змістових модулі: «Теоретичні основи побудови та функціонування державного фінансового контролю», «Особливості бюджетного контролю і моніторингу на місцевому рівні».

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни денна/заочна форма навчання
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	28 / 8
Практичні / семінарські, годин	28 / 8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94 / 134
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	6,71
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у поглибленні і розширенні теоретичних знань щодо сутності та змісту сучасного стану здійснення бюджетного контролю та моніторингу при складанні, розгляді та прийнятті рішень про місцеві бюджети, згідно міжнародних стандартів як чинника інтеграції до ЄС та інструменту подолання кризових явищ в економіці, а також набуття практичних навичок використання та застосування нормативно-правої бази, яка регулює контрольні функції контролюючих органів та громадськості, що сприяє формуванню необхідних знань у майбутніх фахівців.

Завдання дисципліни полягає у набутті теоретичної і практичної підготовки здобувачів ВО у сфері бюджетного контролю та моніторингу; формування вмінь і навичок, пов'язаних із контрольними процедурами, приділяючи особливу увагу додержання вимог щодо прозорості та гласності дій учасників бюджетного процесу, формування стратегічних цілей бюджетної політики та пріоритетних напрямів економічного розвитку територій на багаторічну перспективу.

Предмет: бюджетний контроль та моніторинг як фінансово-правова складова бюджетного процесу.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Суть, предмет і метод державного фінансового контролю

Тема 2. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика

- Тема 3. Стандарти державного фінансового контролю
- Тема 4. Контроль за використанням коштів місцевих бюджетів
- Тема 5. Моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм
- Тема 6. Корупційні ризики в управлінні фінансами територіальної громади

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– **загальних програмних компетентностей:**

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність приймати обґрунтовані рішення;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

навички міжособистісної взаємодії.

– **фахових програмних компетентностей:**

здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, в т.ч. щодо місцевих фінансів, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку територіальних громад та суб'єктів господарювання.

2) досягнення **програмних результатів навчання:**

відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними;

застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

аналізувати діяльність органів місцевого самоврядування щодо формування та використання місцевих бюджетів;

проводити моніторинг виконання бюджетної політики на місцевому рівні, цільових перспективних програм та комплексних заходів, аналіз звітів про виконання планових показників розвитку фінансів регіонів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей для прийняття управлінських рішень;

здійснювати оцінювання використання інструментів державної регіональної фінансової політики та фінансового вирівнювання.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

сутності, структури, функцій, основних завдань і призначення державного фінансового контролю;

механізму роботи органів державного фінансового контролю;

стандарту державного фінансового контролю;

сутності, структури, функцій, основних завдань і призначення контролю за використанням коштів місцевих бюджетів;

механізму здійснення бюджетного контролю;

законодавчої та нормативної бази, що регулює сферу бюджетного контролю;

повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансового контролю на місцевому рівні;

порядку здійснення громадського контролю в управлінні фінансовими ресурсами територіальної громади;

процедури моніторингу виконання бюджетної політики на місцевому рівні, цільових перспективних програм та комплексних заходів;

видів та сутності корупційних ризиків в управлінні фінансами територіальної громади;

основні негативні наслідки поширення корупції на формування та використання ресурсів територіальної громади.

– **уміння/навички:**

оцінювати стан та проблеми розвитку державного фінансового контролю в Україні;

організувати та забезпечити роботу органів державного фінансового контролю на місцевому рівні;

аналізувати діяльність органів місцевого самоврядування щодо формування та використання місцевих бюджетів;

аналізувати звіти про виконання планових показників розвитку фінансів регіонів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді для прийняття управлінських рішень;

здійснювати моніторинг виконання бюджетної політики на місцевому рівні, цільових перспективних програм та комплексних заходів;

використовувати громадський інструментарій моніторингу і оцінювання використання бюджетних коштів на місцевому рівні;

використовувати набутий обсяг знань для виявлення та оцінювання корупційних ризиків в управлінні фінансами територіальної громади;

використовувати професійні знання та навички при проведенні контрольних заходів з оцінювання використання бюджетних коштів на місцевому рівні;

відстежувати та враховувати міжнародний досвід, а також перспективні можливості розвитку системи моніторингу бюджетних програм в Україні;

вирішувати проблемні ситуаційні завдання у професійній діяльності, генерувати ідеї з урахуванням світового досвіду бюджетного менеджменту;

володіти прийомами пошуку та використання наукової інформації, використовувати при цьому технічні засоби збору та обробки інформації, працювати на персональному комп'ютері.

– комунікація:

демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;

використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

– відповідальність і автономія:

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

демонструвати готовність нести відповідальність за розробку, реалізацію та наслідки прийнятих управлінських рішень.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови та функціонування державного фінансового контролю					
Тема 1. Суть, предмет і метод державного фінансового контролю.	23	4	4		15
Тема 2. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика.	23	4	4		15
Тема 3. Стандарти державного фінансового контролю.	23	4	4		15
Разом за змістовим модулем 1	69	12	12	0	45
Змістовий модуль 2. Особливості бюджетного контролю і моніторингу на місцевому рівні					
Тема 4. Контроль за використанням коштів місцевих бюджетів.	24	4	4		16
Тема 5. Моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм.	33	8	8		17
Тема 6. Корупційні ризики в управлінні фінансами територіальної громади.	24	4	4		16
Разом за змістовим модулем 2	81	16	16	0	49
Усього годин	150	28	28	0	94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда «Система державного фінансового контролю в Україні»	2
2	Семінар запитань і відповідей «Базові складові державного внутрішнього фінансового контролю»	2
3	Семінар – розгорнута бесіда «Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль»	2
4	Семінар – розгорнута бесіда «Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють внутрішній фінансовий контроль»	2
5	Семінар – розгорнута бесіда «Міжнародні стандарти державного фінансового контролю»	2
6	Семінар - дискусія «Європейські підходи та вимоги нормативно-правових актів України щодо міжнародних стандартів державного фінансового контролю»	2
7	Семінар – розгорнута бесіда «Комплексна підготовка до перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері»	2
8	Семінар – розгорнута бесіда «Контроль за формуванням і використанням коштів місцевих бюджетів»	2
9	Семінар – розгорнута бесіда «Загальні принципи здійснення моніторингу та оцінки ефективності виконання бюджетної програми»	2
10	Семінар з виконанням практичних задач «Бюджетна статистика в системі моніторингу та оцінка ефективності бюджетних програм»	2
11	Семінар – розгорнута бесіда «Шляхи підвищення ефективності державного фінансового контролю та аудиту ефективності бюджетних програм»	2
12	Семінар Захист групових проєктів	2
13	Семінар запитань і відповідей «Основні сфери та негативні наслідки поширення корупції на формування та використання ресурсів територіальної громади»	2
14	Семінар з виконанням практичних задач «Профілактика та покарання за корупційні діяння службових і посадових осіб органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів управління місцевими фінансами»	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

- вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота						Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	Захист групових проєктів	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1								
Семинар 1			2					2
Семинар 2			2					2
Семинар 3			2					2
Семинар 4			2					2
Семинар 5			2					2
Семинар 6			1				1	2
Разом змістовий модуль 1			11			5	1	17
Змістовий модуль 2								
Семинар 7			1				1	2
Семинар 8			1				1	2
Семинар 9			1				1	2
Семинар 10		1						1
Семинар 11			1				1	2
Семинар 12			-		10			10
Семинар 13			1				1	2
Семинар 14		1					1	2
Разом змістовий модуль 2		2	5	5	10	5	6	33
Разом								50

Оцінювання студентів протягом семестру (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Тема 1. Суть, предмет і метод державного фінансового контролю

Семінар 1. Система державного фінансового контролю в Україні

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Сутність, мета та завдання державного фінансового контролю.

– зміст понять «контроль», «фінансовий контроль» та «державний фінансовий контроль»;

– основна мета державного фінансового контролю;

– завдання державного фінансового контролю.

2. Види і форми здійснення державного фінансового контролю.

– види державного фінансового контролю:

– залежно від часу проведення;

– за інформаційним забезпеченням;

– залежно від характеру взаємовідносин суб'єкта та об'єкта;

– за відношенням до власника;

– за формами здійснення.

3. Предмет і метод державного фінансового контролю.

– предмет державного фінансового контролю;

– об'єкти державного фінансового контролю;

– методи державного фінансового контролю;

– специфічні методичні прийоми і способи фінансового контролю;

– специфічні практичні прийоми і способи фінансового контролю;

– зміст методичних прийомів перевірки документів, облікових реєстрів синтетичного та аналітичного обліку й звітності.

4. Принципи організації та здійснення державного фінансового контролю.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання задач.

Завдання № 1

Необхідно пов'язати наведені поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Дані для виконання

Поняття	Визначення
---------	------------

1. Контроль	а) це встановлення фактичного стану справ на підконтрольному об'єкті щодо його фінансово-господарської діяльності і спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів з метою ефективного соціально-економічного розвитку усіх суб'єктів фінансових правовідносин.
2. Фінансовий контроль	б) це встановлення фактичного стану справ щодо дотримання вимог чинного законодавства на підконтрольному об'єкті, спрямований на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності в ході формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, що належать державі, а також використання коштів, що залишаються у суб'єкта фінансових правовідносин у зв'язку з наданими пільгами за платежами до бюджетів, державних позабюджетних фондів та кредитів, отриманих під гарантії Кабінету Міністрів України.
3. Державний фінансовий контроль	в) це здійснення цілеспрямованого впливу на об'єкти управління, який передбачає систематичний нагляд, спостереження за їх діяльністю для виявлення відхилень від встановлених норм, правил, вимог чи завдань у процесі їх виконання.

Завдання № 2

Необхідно пов'язати наведені нижче поняття з їх визначеннями. Дані для виконання наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Дані для виконання

Поняття	Визначення
1. Ревізія	а) передбачає фінансовий контроль в органах виконавчої влади при одержанні і перевірці показників звітності. Наприклад, перевірка податкових декларацій у податкових інспекціях.
2. Аудит	б) передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результаті діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження.
3. Тематична перевірка	в) передбачає контроль за дотриманням працівниками підприємств, організацій службових обов'язків, також нормативно-правових актів, які регулюють виробничі відносини. Проводиться спеціальною комісією за наказом керівника підприємства у разі виявлення крадіжок, нестач, втрат.
4. Камеральна перевірка	г) передбачає документальний контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи,

	організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності; спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань.
5. Фінансова експертиза	д) передбачає незалежну експертизу стану бухгалтерського обліку, фінансових звітів і балансів.
6. Службове розслідування	е) передбачає процесуальні дії, у ході яких встановлюється провина відповідальних посадових, службових осіб у здійсненні тих чи інших порушень, пов'язаних з присвоєнням матеріальних цінностей, безгосподарністю, службовим зловживаннями.
7. Слідство	ж) передбачає контроль окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій.

Завдання № 3

Дайте визначення та наведіть приклади специфічних методичних прийомів державного фінансового контролю (фактичного та документального). Результати виконання завдання оформити у вигляді таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Вихідні данні

Специфічні методичні прийоми державного фінансового контролю	Визначення	Приклади
1. Фактичний контроль:		
а)		
б)		
....		
2. Документальний контроль:		
а)		
б)		
....		

фінансовий контроль державний фінансовий контроль попередній контроль поточний контроль наступний (ретроспективний) контроль документальний контроль фактичний контроль зовнішній контроль внутрішній контроль ревізія аудит фінансова експертиза	financial control state financial control preliminary control current control subsequent (retrospective) control documentary control actual control external control internal control revision audit financial expertise
--	---

службове розслідування слідство інвентаризація	official investigation investigation inventory
--	--

Семінар 2. Базові складові державного внутрішнього фінансового контролю

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Внутрішній фінансовий контроль в системі державного фінансового контролю в Україні:

- трирівнева модель державного фінансового контролю;
- система державного внутрішнього фінансового контролю.

2. Базові складові державного внутрішнього фінансового контролю:

- мета державного внутрішнього фінансового контролю;
- передумови функціонування системи державного внутрішнього фінансового контролю;
- цілі державного внутрішнього фінансового контролю;
- мета діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в органах державного і комунального секторів.

3. Принципи внутрішнього контролю:

- принципи внутрішнього контролю;
- елементи внутрішнього контролю.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

державний внутрішній фінансовий контроль внутрішній контроль внутрішній аудит внутрішнє середовище заходи контролю моніторинг	state internal financial control internal control internal audit internal environment control measures monitoring
--	--

Тема 2. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика

Семінар 3. Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Характеристика органів державного фінансового контролю:

- головні завдання органу державного фінансового контролю;
- основні функції органу державного фінансового контролю;
- права органу державного фінансового контролю.

2. Суб'єкти, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль.

- Рахункова палата як вищий орган державного зовнішнього фінансового контролю;
- повноваження Верховної Ради України у сфері державного зовнішнього фінансового контролю.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання задач.

Завдання № 1

Органи ДФК та нормативно-правові акти, якими керуються зазначені органи у своїй діяльності. Результати виконання завдання представити у таблиці

Органи ДФК	Назва органу ДФК	Нормативно-правові акти
1. Вищий орган державного фінансового контролю України		
2. Головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який здійснює внутрішній фінансовий контроль		
3. Головний орган суб'єктів державного фінансового контролю, який має окремі специфічні функції контролю, а також суб'єкти, які здійснюють внутрішній контроль		

Завдання № 2

Навести основні етапи процесу проведення фінансового аудиту Рахунковою палатою України та дати їх коротку характеристику. Результати виконання завдання представити у таблиці

Основні етапи процесу проведення фінансового аудиту Рахунковою палатою України

Перелік етапів	Характеристика етапів
1.	
2.	
....

орган державного фінансового контролю Рахункова палата України Верховна Рада України Комітет Верховної Ради України з питань бюджету	Department of state financial control Accounting Chamber of Ukraine Verkhovna Rada of Ukraine Verkhovna Rada Committee on Budget
--	--

Семінар 4. Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють внутрішній фінансовий контроль

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Органи внутрішнього державного фінансового контролю:

- роль Міністерства фінансів України як органу, що здійснює внутрішній фінансовий контроль;
- роль Державної казначейської служби України як органу, що здійснює внутрішній фінансовий контроль;
- роль Державної фіскальної служби України як органу, що здійснює внутрішній фінансовий контроль;

2. Держаудит – як служба, яка здійснює функції внутрішнього державного фінансового контролю:

- роль Державної аудиторської служби України як органу, що здійснює внутрішній фінансовий контроль;
- місія та принципи діяльності Державної аудиторської служби України;
- базові засади діяльності Державної аудиторської служби України;
- завдання та функції діяльності Державної аудиторської служби України;
- стратегічні цілі діяльності Державної аудиторської служби України.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання задач.

Завдання № 1

Необхідно вказати основні завдання та функції Державної аудиторської служби України у сфері державного фінансового контролю. Результати оформити у вигляді таблиці.

Завдання та функції Державної аудиторської служби України у сфері державного фінансового контролю

Завдання	Функції
1.	1.
2.	2.

3.	3.
...	...

Завдання № 2

Необхідно пов'язати вид державного фінансового контролю (державний фінансовий аудит, перевірка державних закупівель та інспектування) з його визначенням, а також вказати спосіб проведення контрольних заходів та вид документу, в якому відображаються результати проведення контрольних заходів. Результати виконання завдання представити у таблиці.

Види державного фінансового контролю

Вид державного фінансового контролю	Визначення	Спосіб проведення контрольних заходів	Документ, яким оформлюються результати проведення контрольних заходів
1. Державний фінансовий аудит	а) полягає у документальній і фактичній перевірці певного комплексу або окремих питань фінансово-господарської діяльності підконтрольної установи, яка повинна забезпечувати виявлення наявних фактів порушення законодавства, встановлення винних у їх допущенні посадових і матеріально відповідальних осіб.		
2. Перевірка державних закупівель	б) полягає у перевірці та аналізі органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.		

3. Інспектування	в) полягає у документальному та фактичному аналізі дотримання підконтрольними установами законодавства про державні закупівлі та проводиться органом державного фінансового контролю на всіх стадіях державних закупівель.		
---------------------	--	--	--

Міністерство фінансів України Державна казначейська служба України казначейське обслуговування Державного бюджету України Державна аудиторська служба України Державна фіскальна служба України адміністрування податку облік платників податків єдиний банк даних про платників податків	Ministry of Finance of Ukraine State Treasury Service of Ukraine treasury service of the State budget of Ukraine State Audit Office of Ukraine State Fiscal Service of Ukraine tax administration taxpayer accounting a single database of taxpayers
--	--

Тема 3. Стандарти державного фінансового контролю

Семінар 5. Міжнародні стандарти державного фінансового контролю

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Розвиток Міжнародної організації вищих органів державного аудиту (International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)):

- створення та правовий статус INTOSAI;
- категоріальний апарат у сфері аудиту публічного сектору в українських та міжнародних нормативно-правових актах;
- участь України у складі INTOSAI.

2. Складові елементи міжнародних стандартів вищого органу аудиту (BOA) (ISSAI):

- значення стандартів INTOSAI;
- зміст стандартів INTOSAI;
- порядок імплементації міжнародних стандартів INTOSAI в окремій взятій країні.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

Вищий орган аудиту публічні / суспільні кошти аудит використання коштів платників податків бюджетні кошти державні кошти Міжнародна організація вищих органів державного аудиту	Supreme Audit Institutions public finance audit of the use of taxpayers' funds budget funds state funds International Organization of Supreme Audit Institutions
--	--

Семінар 6. Європейські підходи та вимоги нормативно-правових актів України щодо міжнародних стандартів державного фінансового контролю

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Організація державного фінансового контролю в Європейському Союзі. Співпраця України з EUROSAI:

- організація державного фінансового контролю в Європейському Союзі;
- співробітництво України з EUROSAI.

2. Модель COSO та її використання для організації системи контролю в державному секторі:

- модель COSO в системі контролю в державному секторі;
- компоненти моделі COSO-ERM;
- кроки для запровадження ефективної системи моніторингу в організації.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

модель COSO-ERM система контролю в державному секторі ідентифікація ризиків визначення цілей середовище контролю зовнішні ризики внутрішні ризики законодавчі ризики операційно-технологічні ризики програмно-технічні ризики кадрові ризики фінансові ризики оцінка ризиків способи реагування на ризики	COSO-ERM model control system in the public sector risk identification goal setting control environment external risks internal risks legislative risks operational and technological risks software and hardware risks personnel risks financial risks risk assessment ways to respond to risks
---	---

механізми контролю ризиків організація інформаційного та комунікаційного забезпечення здійснення моніторингу систем контролю	risk control mechanisms organization of information and communication support monitoring control systems
--	---

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТНОГО КОНТРОЛЮ І МОНІТОРИНГУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Тема 4. Контроль за використанням коштів місцевих бюджетів

Семінар 7. Комплексна підготовка до перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Мета перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері:

- мета перевірки;
- основні завдання перевірки.

2. Підготовка до перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері

- формування робочого плану перевірки;
- визначення строків перевірки;
- складання програми перевірки.

3. Процедури перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері

- суть аудиторських процедур, методика і техніка їх проведення;
- напрями аналізу даних під час реалізації аудиторських процедур.

4. Розробка проекту програми перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері

- зміст етапу попереднього аудиту;
- зміст етапу проведення аудиту;
- реалізація результатів аудиту.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання задач.

Завдання 1.

Визначити, що є проблемою аудиту місцевого бюджету, а що є гіпотезою.

Вихідні дані:

1. Неправильно сформована ресурсна база місцевого бюджету.
2. Неefективний внутрішній контроль із боку органів місцевого самоврядування, що призвів до невиконання бюджету.
3. Чому не виконано заплановані завдання з доходної частини бюджету?
4. Неправильно організовано процес використання бюджетних коштів.

Завдання 2.

У 2020 році місцевий бюджет затверджено в сумі 138 000 тис. грн.

Заплановано: податкових надходжень – 75 000 тис. грн; неподаткових надходжень – 35 000 тис. грн; видатків за спеціальним фондом – 25 000 тис. грн.

Фактично виконано: податкових надходжень – 73000 грн; неподаткових надходжень – 38 000 тис. грн; видатків за спеціальним фондом – 27000 тис. грн.

Проаналізувати виконання доходів місцевого бюджету за 2020 рік.

Завдання 3.

У ході здійснення аудиту державних фінансів виконання місцевого бюджету, аудит державних фінансів визначив проблему аудиту: «Чому не виконано заплановані завдання з доходної частини бюджету?» та сформував гіпотези аудиту.

Визначити дії державного аудитора щодо вирішення проблеми аудиту та доказу гіпотез. Навести приклади гіпотез аудиту.

бюджет	budget
виконання бюджету	budget execution
доходи бюджету	budget revenues
витрати бюджету	budget costs
бюджетний процес	budget process
ресурсна база	resource base
програма аудиту	audit program

Семінар 8. Контроль за формуванням і використанням коштів місцевих бюджетів

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Порядок проведення аудиту та реалізація результатів аудиту:

- дії аудиторів під час проведення аудиту;
- дії аудиторів під час дослідження проблем у виконанні доходної частини місцевого бюджету та доведенні причин їх існування;
- дії аудиторів під час дослідження проблем у виконанні видаткової частини місцевого бюджету та доказ причин їх існування;
- оцінювання впливу стану фінансової дисципліни на виконання досліджуваного бюджету;
- зміст аудиторського звіту.

2. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансового контролю на місцевому рівні:

- характеристика об'єктів фінансового контролю на місцевому рівні;
- характеристика суб'єктів фінансового контролю на місцевому рівні;
- завдання фінансового контролю на місцевому рівні;
- принципи фінансового контролю на місцевому рівні;

- попередній контроль на місцевому рівні;
 - поточний контроль на місцевому рівні;
 - наступний контроль на місцевому рівні;
 - контрольна діяльність територіальних органів казначейства.
3. Особливості здійснення відомчого і внутрішнього фінансового контролю:
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Презентація рефератів (доповідей)*
4. *Розв'язання задач.*

Завдання № 1

Визначити правильні відповіді:

1. Внутрішні аудити в органі державного сектора проводяться на підставі ...
2. ... підхід передбачає перевірку діяльності об'єкта перевірки з точки зору дотримання норм, правил, встановлених лімітів, стандартів, форм звітності тощо.
3. ... підхід – оцінка ефективності системи внутрішнього контролю в органі державного сектора, а також відповідності досягнутих кількісних і якісних показників поставленим цілям.
4. ... підхід має на увазі детальне, причинно-наслідкове вивчення проблем і методів їх розв'язання з метою розробки конкретних рекомендацій щодо поліпшення ситуації.
5. *Розв'язання кейсу.*

Кейс № 1

Внутрішніми державними аудиторами в ході проведення внутрішнього аудиту у районному відділі освіти здійснено вибірккову перевірку встановлення посадових окладів та нарахування заробітної плати у загальноосвітніх навчальних закладах та встановлено наступне:

1. Педагогічну діяльність здійснюють 2 особи без відповідної освіти та професійно-практичної підготовки, загальна сума видатків на оплату праці вищевказаних працівників склала 40,93 тис. грн.;
2. Педагогічну діяльність здійснюють 26 осіб, які не мають відповідної фахової освіти, загальна сума видатків на оплату їх праці склала 1700,53 тис. грн.;
3. Вчителю початкових класів повторно впродовж року здійснено нарахування та виплата коштів на оздоровлення в сумі 1474,0 грн.

Необхідно:

1. Визначити законодавчі акти, які порушено?
2. Кваліфікувати внутрішньому державному аудиторіві вищенаведені видатки на оплату праці.

об'єкт фінансового контролю на місцевому рівні	object of financial control at the local level
суб'єкт фінансового контролю на місцевому рівні	subject of financial control at the local level
попередній контроль на місцевому рівні	preliminary control at the local level
поточний контроль на місцевому рівні	current control at the local level
наступний контроль на місцевому рівні	subsequent control at the local level
казначейське обслуговування місцевих	treasury service of local budgets

бюджетів	
місцеві фінансові органи	local financial authorities
місцевий бюджет	local budget
аудиторський звіт	audit report
відомчий контроль	departmental control

Тема 5. Моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм

Семінар 9. Загальні принципи здійснення моніторингу та оцінки ефективності виконання бюджетної програми

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Бюджетний моніторинг: сутність та схема проведення:

- основні завдання бюджетного моніторингу;
- типові етапи бюджетного моніторингу;
- базові принципи, якими керуються під час здійснення відповідних оцінок та аналізів.

2. Особливості проведення моніторингу цільових бюджетних програм:

- програмно-цільовий метод управління бюджетними коштами;
- переваги програмно-цільового методу бюджетного планування;
- модель бюджетного процесу за програмно-цільовим методом;
- поняття бюджетної програми та паспорта бюджетної програми;
- зміст моніторингу виконання бюджетних програм;
- критерії оцінювання ефективності бюджетних програм.

3. Особливості проведення аудиту цільових бюджетних програм:

- зміст державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм;
- підготовка державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм;
- етапи державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм.

4. Оформлення і реалізація результатів аудиту цільових бюджетних програм.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання задач.

Завдання № 1

Вказати етапи організації державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, основні прийоми та процедури його здійснення. Результати виконання завдання оформити у вигляді рисунку або таблиці 1.

Таблиця 1 - Основні етапи організації державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів

Етапи організації державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів	Прийоми і процедури здійснення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів
1.	
2.	
3.	
...	

програмно-цільовий метод бюджетні кошти бюджетна програма паспорт бюджетної програми ефективність бюджетної програми моніторинг бюджетний моніторинг розпорядники бюджетних коштів державний фінансовий аудит	program-target method budget funds budget program budget program passport efficiency of the budget program monitoring budget monitoring budget managers state financial audit
---	---

Семінар 10. Бюджетна статистика в системі моніторингу та оцінці ефективності бюджетних програм

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Оцінка використання коштів на виконання бюджетної програми:
 - групи результативних показників цільової бюджетної програми;
 - порядок оцінки результативності виконання бюджетної програми;
 - рівні оцінки виконання цільової бюджетної програми.
2. Удосконалення методики аудиту цільових бюджетних програм в умовах реформування фінансово-економічної системи України:
 - проблеми запровадження аудиту цільових бюджетних програм;
 - напрямки удосконалення методики аудиту цільових бюджетних програм.
3. Підвищення дієвості та ефективності аудиту цільових бюджетних програм:
 - основні недоліки процесу формування та реалізації цільових бюджетних програм;
 - напрямки удосконалення ефективності функціонування системи цільових бюджетних програм.
4. Бюджетна статистика та бюджетні показники:
 - основні завдання бюджетної статистики;
 - основні принципи використання бюджетної статистики в бюджетному процесі;

- показники характеристики стану місцевих фінансів (для бюджетів міст обласного підпорядкування, районних бюджетів, бюджетів районів у містах, бюджетів міст районного підпорядкування).

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Презентація рефератів (доповідей)*

4. *Розв'язання завдань.*

Завдання № 1

На прикладі бюджету м. Кривий Ріг розрахуйте відносні показники характеристики стану місцевих фінансів (для бюджетів міст обласного підпорядкування, районних бюджетів, бюджетів районів у містах, бюджетів міст районного підпорядкування).

Завдання № 2

На прикладі бюджету ОТГ розрахуйте відносні показники характеристики стану місцевих фінансів (для бюджетів міст обласного підпорядкування, районних бюджетів, бюджетів районів у містах, бюджетів міст районного підпорядкування).

бюджетна статистика	budget statistics
бюджетні показники	budget indicators
аудит цільових бюджетних програм	audit of target budget programs
результативні показники цільової бюджетної програми	effective indicators of the target budget program

Семінар 11. Шляхи підвищення ефективності державного фінансового контролю та аудиту ефективності бюджетних програм

План заняття:

1. *Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Впровадження новітніх інформаційних технологій у фінансовий контроль:

- зміст новітньої інформаційної технології;
- можливості сучасних інформаційних технологій при обробці економічної інформації;
- підходи до проведення контролю;
- сутність імітаційної моделі перевірки;
- види перевірки в інформаційній системі обліку;
- загальна схема технологічного процесу в ІС фінансового контролю.

2. Шляхи підвищення ефективності державного фінансового контролю.

3. Удосконалення науково-методичних підходів до організації аудиту ефективності використання державних ресурсів.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Презентація рефератів (доповідей)*

новітня інформаційна технологія	the latest information technology
електронні документи	electronic documents
електронний цифровий підпис	electronic digital signature
електронна звітність	electronic reporting

Семінар 12. захист групових проєктів

План заняття:

Захист групових проєктів.

Складання Звіту за результатами проведення громадського моніторингу.

Завдання: ознайомитися із методикою проведення моніторингу та процедурою складання Звіту за результатами проведення громадського моніторингу.

Матеріали: мультимедійний проєктор, папір.

Інструкція: викладач пояснює базові засади формування Звіту за результатами проведення громадського моніторингу на підставі даних виконання бюджетів. Учасники проєкту отримують завдання для складання Звіту за результатами проведення громадського моніторингу місцевого бюджету. Після виконання завдання доцільна презентація матеріалів Звіту та пояснення результатів своєї роботи.

Закінчення: викладач підсумовує результати роботи учасників, називає допущені помилки, визначає кращих доповідачів.

Тема 6. Корупційні ризики в управлінні фінансами територіальної громади

Семінар 13. Основні сфери та негативні наслідки поширення корупції на формування та використання ресурсів територіальної громади

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Основні негативні наслідки поширення корупції на формування та використання ресурсів територіальної громади.
2. Наявні корупційні ризики при наданні земельних ділянок та шляхи їх зменшення.
3. Поширення корупції у сфері надкористування та напрямки мінімізації.
4. Корупційні механізми у сфері управління комунальним майном.
5. Прояви корупції у процесі закупівель товарів, робіт і послуг у сфері місцевих фінансів.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

політична корупція	political corruption
лобізм	lobbying
протекціонізм	protectionism

вигідне призначення на державні посади	favorable appointment to public office
інвестування комерційних структур за рахунок держбюджету	investment of commercial structures at the expense of the state budget
соціально-політичний аспект корупції	socio-political aspect of corruption
земельні ділянки	ground section
надкористування	subsoil use
рента	rent
комунальне майно	communal property
державні закупівлі	government Procurement

Семінар 14. Профілактика та покарання за корупційні діяння службових і посадових осіб органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів управління місцевими фінансами

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Профілактична робота з персоналом уповноважених приймати або здійснювати вплив на ухвалення управлінських рішень.
2. Дисциплінарна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень
3. Цивільно-правова відповідальність за вчинення корупційних правопорушень
4. Адміністративна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень
5. Кримінальна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація рефератів (доповідей)

4. Розв'язання кейсів.

Кейс № 1

У ході ревізії органами державного фінансового контролю встановлено, що за період з 01.02 минулого року по 01.02 поточного року у підконтрольній установі жодного разу не було проведено інвентаризації грошових коштів і матеріальних цінностей. Яку адміністративну відповідальність передбачено діючим законодавством за це порушення? Які посадові особи повинні бути притягнуті до адміністративної відповідальності? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на нормативно-правові акти України.

Кейс № 2

У ході ревізії в період з 01.02 минулого року по 01.02 поточного року органами державного фінансового контролю встановлено, що підконтрольною установою не було вжито заходи по відшкодуванню з винних осіб збитків від недостач, розтрат та крадіжок. Яку адміністративну відповідальність передбачено діючим законодавством за це порушення? Які посадові особи повинні бути притягнуті до адміністративної відповідальності? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на нормативно-правові акти України.

Профілактична робота	Preventive work
Дисциплінарна відповідальність	Disciplinary liability
Цивільно-правова відповідальність	Civil liability
Адміністративна відповідальність	Administrative responsibility
Кримінальна відповідальність	Criminal liability

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Тема 1. Суть, предмет і метод державного фінансового контролю

Семінар 1. Система державного фінансового контролю в Україні

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання відповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Світовий досвід організації державного контролю.

2. Сутність і правові засади державного контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

3. *Підготуйтеся до понятійного диктанту.*

4. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

5. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. Фінансовий контроль – це:

А. комплексна і цілеспрямована фінансово-правова діяльність органів фінансового контролю або їх підрозділів чи представників, а також осіб, уповноважених здійснювати контроль, що базується на положеннях актів чинного законодавства;

В. форма документального контролю за фінансовою та господарською діяльністю підприємства, установи, організації;

С. спосіб контролю фактичної наявності товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, стану розрахунків та його відповідності даним бухгалтерського обліку на одну й ту саму дату;

Д. один з ефективних прийомів документального контролю достовірності відображення в документах господарських операцій.

2. Залежно від часу проведення державний фінансовий контроль поділяється на:

А. зовнішній;

В. попередній;

С. документальний;

Д. фактичний.

3. За інформаційним забезпеченням фінансовий контроль поділяють на:

А. попередній;

В. розрахунковий;

С. фактичний;

Д. внутрішньовідомчий;

4. За характером взаємовідносин суб'єкта та об'єкта державного фінансового контролю державний фінансовий контроль поділяється на види:

- A. зовнішній;
- B. попередній;
- C. внутрішньовідомчий;
- D. документальний.

5. За відношенням до власника контроль поділяють на:

- A. внутрішньовідомчий;
- B. зовнішній;
- C. тематичний;
- D. попередній.

6. Форма документального контролю за фінансово-господарської діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку та звітності; спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань – це:

- A. тематична перевірка;
- B. службове розслідування;
- C. камеральна перевірка;
- D. ревізія.

7. Форма контролю окремих сторін чи тематичних питань фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій – це:

- A. слідство;
- B. тематична перевірка;
- C. аудит;
- D. ревізія.

8. Форма державного фінансового контролю, яка передбачає дослідження і оцінку законодавчих та інших нормативно-правових актів, фінансових й економічних результатів діяльності, підготовку обґрунтованих висновків та пропозиції для прийняття рішень щодо об'єкта експертного дослідження:

- A. фінансова експертиза;
- B. камеральна перевірка;
- C. ревізія;
- D. службове розслідування.

9. Основними принципами здійснення державного фінансового контролю є:

- A. законність;
- B. всебічність (всеосяжність);
- C. превалювання сутності над формою;
- D. плановість.

10. Специфічні методичні прийоми фінансового контролю класифікуються за групами:

- A. методичні прийоми загального контролю;
- B. методичні прийоми фактичного контролю;
- C. методичні прийоми нормативного контролю;
- D. методичні прийоми бухгалтерського контролю.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К., 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Закон України «Бюджетний кодекс України» від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page12>.
5. Монаєнко А. та ін. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України [станом на 04.03.2021 р.] / За заг. ред. Монаєнко А. К.: Центр учбової літератури, 2021. 316 с.
6. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
7. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.

Семінар 2. Базові складові державного внутрішнього фінансового контролю

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Сутність внутрішнього аудиту бюджетних установ.
 2. Порядок утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту в органах виконавчої влади та бюджетних установах.
 3. Етика внутрішнього аудитора.
 4. Мета і об'єктивна необхідність запровадження стандартів внутрішнього аудиту та їх загальна характеристика.
 5. Характеристика загальних стандартів внутрішнього аудиту.
 6. Характеристика стандартів діяльності з внутрішнього аудиту.
 7. Характеристика стандартів звітування, моніторингу та зберігання справ, взаємодії з органами державної влади та оцінки якості за результатами внутрішнього аудиту.
3. *Підготуйтеся до понятійного диктанту.*
4. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*
5. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. Інструкцію з внутрішнього контролю має розробляти?

- A. самостійно установа;
- B. Міністерство фінансів України окремо для кожної установи;
- C. Державна аудиторська служба України окремо для кожної установи;
- D. немає вірної відповіді.

2. Розроблені установою документи з внутрішнього контролю призначені для користування:

- A. управлінців усіх рівнів та внутрішніх аудиторів;
- B. лише керівником установи;
- C. внутрішніми аудиторами установи та/або ревізорами органів Державної аудиторської служби України;
- D. лише для зовнішніх зацікавлених органів.

3. Хто забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю в органі/установі?

- A. керівник органу/установи;
- B. підрозділ внутрішнього аудиту відповідного органу/установи;
- C. структурні підрозділи та посадові особи відповідного органу/установи;
- D. керівник, підрозділ внутрішнього аудиту та інші структурні підрозділи і посадові особи відповідного органу/установи.

4.Що відноситься до основних завдань внутрішнього аудитора?

- A. забезпечення належного функціонування внутрішнього контролю у відповідній галузі;
- B. здійснення оцінки та надання керівникові рекомендацій щодо вдосконалення системи внутрішнього контролю;
- C. розробка технологічних регламентів функцій, процесів, операцій відповідного органу/установи;
- D. прийняття рішень від імені керівника органу/установи.

5. Який нормативно-правовий документ визначає обов'язковість запровадження в органах державного сектору внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту?

- A. Конституція України;
- B. Закон України «Про управління об'єктами державної власності»;
- C. Бюджетний кодекс України;
- D. Закон України «Про аудиторську діяльність».

6. Хто несе персональну відповідальність за функціонування належної системи внутрішнього контролю та здійснення внутрішнього аудиту у відповідному органі?

- A. керівник підрозділу внутрішнього аудиту;
- B. керівник органу та головний бухгалтер;
- C. керівник підрозділу внутрішнього аудиту та керівник органу;
- D. керівник органу.

7. Звіт за результатами проведеного внутрішнього аудиту має:

- A. примусовий характер;
- B. наказовий характер;
- C. рекомендаційний характер;
- D. ознайомчий характер.

8. Звіт за результатами проведеного внутрішнього аудиту затверджується:

- A. керівником підрозділу внутрішнього аудиту або внутрішнім аудитором;
- B. головою центрального управління;

- C. головним розпорядником грошових коштів;
- D. Міністром фінансів.

9. Виконання функцій з координації та гармонізації внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту покладено на:

- A. Президента України;
- B. Державну податкову службу;
- C. Міністерство фінансів України;
- D. Державну аудиторську службу України.

10. До елементів структури внутрішнього контролю не відносять:

- A. середовище контролю;
- B. проведення аудиту;
- C. оцінка ризиків;
- D. моніторинг.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К.. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Закон України «Бюджетний кодекс України» від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page12>.
5. Монаєнко А. та ін. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України [станом на 04.03.2021 р.] / За заг. ред. Монаєнко А. К.: Центр учбової літератури, 2021. 316 с.
6. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
7. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.

Тема 2. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика

Семінар 3. Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Правові засади організації взаємодії на стадії підготовки до здійснення контрольних заходів фінансового аудиту.

2. Взаємодія з правоохоронними органами на стадії проведення державного фінансового аудиту.

3. Порядок реалізації матеріалів державного фінансового аудиту.

3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Рахункова палата України здійснює державний фінансовий контроль за:

А. ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;

В. веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складенням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;

С. надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;

Д. усі відповіді вірні.

2. Діяльність Рахункової палати ґрунтується на принципах:

А. законності та незалежності;

В. об'єктивності та безсторонності;

С. гласності та неупередженості;

Д. усі відповіді вірні.

3. Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення:

А. виїзної перевірки;

В. фінансового аудиту та аудиту ефективності;

С. камеральної перевірки;

Д. усі відповіді вірні.

4. Об'єктами контролю Рахункової палати є:

А. посадові особи, контролюючі органи, ВРУ;

В. державні органи, органи місцевого самоврядування, інші бюджетні установи, фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування;

С. кошти державного бюджету, бюджетна та фінансова звітність, первинні документи;

Д. нормативно-правові акти, що стосуються діяльності.

5. Предметом дослідження фінансового аудиту Рахункової палати є:

А. посадові особи, контролюючі органи, ВРУ;

В. державні органи, органи місцевого самоврядування, інші бюджетні установи, фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- C. кошти державного бюджету, бюджетна та фінансова звітність, первинні документи;
- D. нормативно-правові акти, що стосуються діяльності.

6. При здійсненні державного зовнішнього фінансового контролю у сфері виконання державного бюджету Рахункова палата досліджує:

- A. фінансову інформацію шляхом аналізу імовірних зв'язків між фінансовими та нефінансовими даними;
- B. відповідальність посадових осіб за об'єктивність та обґрунтованість викладених у акті фактів;
- C. дотримання встановленого законодавством порядку казначейського обслуговування бюджетних коштів;
- D. нормативно-правові акти, що стосуються бюджетного процесу.

7. Державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через:

- A. проведення державного фінансового аудиту;
- B. інспектування;
- C. перевірки закупівель та моніторингу закупівлі;
- D. усі відповіді вірні.

8. До повноважень Верховної Ради України у сфері державного фінансового контролю, які здійснюються нею безпосередньо, належать:

- A. здійснення парламентського контролю у сфері державного фінансового контролю;
- B. контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу та використання коштів резервного фонду;
- C. контроль за дотриманням бюджетного законодавства щодо стану виконання Державного бюджету України, у тому числі розпорядниками бюджетних коштів;
- D. усі відповіді вірні.

9. До повноважень Верховної Ради України у сфері державного фінансового контролю, які здійснюються через Комітет з питань бюджету, належать:

- A. контроль відповідності проектів законів, поданих на розгляд Верховної Ради України, бюджетному законодавству;
- B. надання відповідних доручень Рахунковій палаті з питань державного фінансового контролю, що належать до її компетенції;
- C. заслуховування звітів та прийняття відповідних рішень на підставі цих звітів, спрямованих на вдосконалення бюджетного процесу і його складових;
- D. немає вірної відповіді.

10. Контрольні повноваження Верховної Ради України у сфері державного зовнішнього фінансового контролю реалізуються:

- A. безпосередньо Верховною Радою України;
- B. через Рахункову палату;
- C. через Комітет Верховної Ради України з питань бюджету;
- D. всі відповіді вірні.

Джерело: 1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К., 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.
4. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.
5. Романченко Ю.О. Фінансовий контроль в бюджетних та фінансових установах: [навчальний посібник] / Ю.О. Романченко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Я.С. Аранчій. – Полтава : ФОП Крюков, 2014. 345 с.

Додаткова

6. Закон України «Бюджетний кодекс України» від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page12>.
7. Монаєнко А. та ін. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України [станом на 04.03.2021 р.] / За заг. ред. Монаєнко А. К.: Центр учбової літератури, 2021. 316 с.
8. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
9. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.

Семінар 4. Характеристика органів державного фінансового контролю, які здійснюють внутрішній фінансовий контроль

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте матеріал:*
 1. Розгляньте звіт голови Державної аудиторської служби України за минулий рік.
 2. Виокремте напрямки, на яких була зосереджена робота Державної аудиторської служби, визначте головні результати перевірок.
 3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Державна аудиторська служба України здійснює державний фінансовий контроль за:

- A. ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;
- B. веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складенням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;
- C. надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;
- D. усі відповіді вірні.

2. Державна казначейська служба України здійснює державний фінансовий контроль за:

- A. ефективним, законним, цільовим, результативним використанням та збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів;
- B. веденням бухгалтерського обліку надходжень і витрат державного та місцевих бюджетів, складанням та поданням розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів фінансової і бюджетної звітності;
- C. надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням;
- D. усі відповіді вірні.

3. Основними завданнями Держаудитслужби є:

- A. забезпечення формування і реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю;
- B. здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів;
- C. надання у передбачених законом випадках адміністративних послуг;
- D. усі відповіді вірні.

4. Державна аудиторська служба України є:

- A. центральним органом законодавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Верховною Радою України;
- B. центральним органом законодавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України;
- C. центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України;
- D. центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Міністерством фінансів України.

5. Наступний фінансовий контроль за цільовим та ефективним використанням коштів державного та місцевих бюджетів проводить:

- A. Державна казначейська служба України;
- B. Рахункова палата України;
- C. Державна аудиторська служба України;
- D. Державна фіскальна служба України.

6. Органи казначейства для забезпечення здійснення контролю за цільовим спрямуванням бюджетних коштів, удосконалення механізмів використання та управління публічними коштами:

- A. реєструють та ведуть облік зобов'язань розпорядників і одержувачів коштів державного та місцевих бюджетів;

- В. затверджують плани використання коштів одержувачам бюджетних коштів;
- С. затверджують кошториси розпорядникам бюджетних коштів;
- Д. усі відповіді правильні.

7. Органи Державної казначейської служби України виконують такі контрольні функції:

- А. контроль за відповідністю кошторисів бюджетних установ розписам відповідних бюджетів;
- В. контроль бюджетних повноважень при зарахуванні коштів і реєстрації зобов'язань;
- С. контроль за відповідністю платежів взятим зобов'язанням та бюджетним асигнуванням;
- Д. усі відповіді правильні.

8. За зверненням правоохоронного органу Державна аудиторська служба України в межах своєї компетенції проводить:

- А. тільки планові виїзні ревізії за місцезнаходженням об'єкта контролю;
- В. тільки позапланові виїзні ревізії за місцезнаходження об'єкта контролю;
- С. планові та позапланові виїзні ревізії за місцезнаходженням об'єкта контролю;
- Д. не має правильної відповіді.

9. Органи ДФС України мають право проводити:

- А. аудиторські, документальні та фактичні перевірки;
- В. камеральні, документальні та фактичні перевірки;
- С. документальні та фактичні перевірки;
- Д. моніторинг державних закупівель, документальні та фактичні перевірки.

10. Що таке податкова перевірка?

- А. спосіб здійснення контролю органами ДФСУ за правильністю нарахування, своєчасністю та повнотою сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;
- В. сукупність відомостей і даних, створених або отриманих суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності й необхідних для реалізації покладених на органи ДФСУ функцій і завдань;
- С. перевірка інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ДФСУ;
- Д. немає правильної відповіді.

Джерело: 1. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андреева П.П.. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012. 183 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К.. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>

2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.
4. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.
5. Романченко Ю.О. Фінансовий контроль в бюджетних та фінансових установах: [навчальний посібник] / Ю.О. Романченко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Я.С. Аранчій. – Полтава : ФОП Крюков, 2014. 345 с.

Додаткова

6. Закон України «Бюджетний кодекс України» від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page12>.
7. Монаєнко А. та ін. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України [станом на 04.03.2021 р.] / За заг. ред. Монаєнко А. К.: Центр учбової літератури, 2021. 316 с.
8. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
9. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.

Тема 3. Стандарти державного фінансового контролю

Семінар 5. Міжнародні стандарти державного фінансового контролю

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте матеріал:*
 1. Mexico Declaration On SAI Independence // International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). URL : <http://www.intosai.org/documents/intosai/general/declarations-of-lima-and-mexico.html>.
 2. Lima Declaration Of Guidelines On Audition Precepts // International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI). URL : <http://www.intosai.org/documents/intosai/general/declarations-of-lima-and-mexico/lima-declaration.html>.
 3. International Organization of Supreme Audit Institutions : Statutes / INTOSAI. 2007. 12 p. URL : <http://www.intosai.org/uploads/statutene20072.pdf>.
3. *Підготуйте до понятійного диктанту.*

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Відповідно до вимог Лімської декларації вищий контролюючий орган повинен бути:

- A. документальним;
- B. внутрішнім;
- C. незалежним;
- D. всі відповіді вірні.

2. Лімська декларація регламентує поділ державного фінансового контролю на:

- A. зовнішній та внутрішній;
- B. попередній контроль та контроль за фактом;
- C. контроль законності, контроль правильності та контроль ефективності;
- D. всі відповіді вірні.

3. Організація, що створена у 1953 році з метою вивчення і поширення позитивного досвіду організації і здійснення фінансового контролю у зарубіжних країнах – це:

- A. INTOSAI;
- B. EUROSAI;
- C. ВОФК;
- D. ARABOSAI.

4. З контролюючих органів, які функціонують в Україні до INTOSAI входить:

- A. Державна фіскальна служба України;
- B. Рахункова палата України;
- C. Державна казначейська служба України;
- D. всі відповіді вірні.

5. Національна ревізійна рада функції державного фінансового контролю виконує в :

- A. Сполучених Штатах Америки;
- B. Франції;
- C. Великій Британії;
- D. Німеччині.

6. Рахункова палата уповноважена здійснювати перевірки не лише державного господарства федерації, а й контролювати фінансову діяльність місцевих органів влади, благодійних фондів і закладів, управління якими здійснюється органами федерації в:

- A. Росії;
- B. Австрії;
- C. Німеччині;
- D. Франції.

7. Вища Палата Контролю функціонує у:

- A. Польщі;
- B. Іспанії;
- C. Австрії;
- D. Великій Британії.

8. Аудит, інспектування та інформаційні процедури – це види контролю, який здійснюється у:

- A. Франції;
- B. Португалії;

- C. США;
- D. Швеції.

9. Державне ревізійне управління є головним відомством у справах державного контролю в:

- A. Швеції;
- B. Франції;
- C. Австрії;
- D. Польщі.

10. За принципом бюджетного федералізму побудована система державного фінансового контролю у:

- A. США;
- B. Польщі;
- C. Швеції;
- D. Німеччині.

Джерело: 1. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андреева П.П.. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012. 183 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.
2. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андреева П.П.. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012. 183 с.

Додаткова

3. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-ХІІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
4. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.
5. Обушна Н. Міжнародні стандарти INTOSAI як інструмент підвищення ефективності аудиту в системі публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 2 (51). Ч. 2. С. 229-240.

Семінар 6. Європейські підходи та вимоги нормативно-правових актів України щодо міжнародних стандартів державного фінансового контролю

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте матеріал:

1. Статут EUROSAI.
2. Стратегічний план EUROSAI на 2017-2024.
3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.
4. Підготуйте доповідь та її презентацію.
5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Для якого рівня цілей дотримання критеріїв SMART є найбільш актуальним?

- A. для операційних цілей;
- B. для стратегічних цілей;
- C. для операційних цілей, цілей звітування та цілей відповідності;
- D. для цілей найвищого рівня діяльності організації.

2. Відповідно до критеріїв SMART цілі мають бути:

- A. прозорими, вимірюваними, досяжними, реалістичними та своєчасними;
- B. конкретними, прозорими, реалістичними та своєчасними;
- C. конкретними, вимірюваними, прозорими, реалістичними та своєчасними;
- D. конкретними, вимірюваними, досяжними, реалістичними та своєчасними.

3. На що відповідно до моделі "Внесок-Продукт" можуть бути орієнтовані цілі діяльності організації?

- A. на результат;
- B. на продукт;
- C. на мінімізацію ресурсів;
- D. всі відповіді вірні.

4. Відповідно до ієрархії цілей що вважається цілями найвищого рівня для організації?

- A. мета та стратегічні цілі діяльності;
- B. мета діяльності;
- C. стратегія діяльності;
- D. план заходів.

5. Які основні елементи для оцінювання внутрішнього середовища контролю?

- A. процеси, операції, регламенти, структури та розподіл повноважень щодо їх виконання, правила та принципи управління людськими ресурсами;
- B. організаційна структура; принципи та правила управління персоналом, прийняті в організації; рівень порядності, етичних цінностей та стан підтримки компетентності;
- C. якість наявних в організації процедур внутрішнього контролю; відношення керівництва організації та персоналу до управління ризиками, межі ризиків, допустимі/прийнятні для даної організації;
- D. всі відповіді вірні.

6. У яких внутрішніх документах організації мають описуватися процеси та операції?

- A. в технологічних регламентах;
- B. в технологічних картах та блок-схемах;
- C. у внутрішніх інструкціях;
- D. всі відповіді вірні.

7. Зовнішніми факторами впливу на середовище контролю можуть бути:

- A. зміна інфраструктури організації, навички та компетенція працівників, їх завантаження та мотивація до праці, складності процесів та особливостей систем комунікації та обміну інформацією;
- B. зміна політичного середовища, законів або нормативних актів, бюджетів, зовнішніх зацікавлених сторін, соціальне та економічне середовище;
- C. соціальне та економічне середовище, зміна інфраструктури організації, складності процесів та особливостей систем комунікації та обміну інформацією в організації;
- D. зміна політичного середовища в державі, навички та компетенція працівників, їх завантаження та мотивація до праці.

8. Внутрішніми факторами впливу на середовище можуть бути:

- A. зміна політичного середовища, соціальне та економічне середовище, навички та компетенція працівників, їх завантаження та мотивація до праці;
- B. зміна політичного середовища, законів або нормативних актів, бюджетів, зовнішніх зацікавлених сторін, соціальне та економічне середовище;
- C. зміна інфраструктури організації, навички та компетенція працівників, їх завантаження та мотивація до праці, складності процесів та особливостей систем комунікації та обміну інформацією;
- D. соціальне та економічне середовище, зміна інфраструктури організації, складності процесів та особливостей систем комунікації та обміну інформацією.

9. Які нові компоненти з'явилися у Моделі COSO II у порівнянні із COSO I?

- A. ідентифікація ризиків; оцінка ризиків; способи реагування на системи/ризик, управління ризиками;
- B. формулювання цілей; оцінка ризиків, способи реагування на системи/ризик, управління ризиками;
- C. формулювання цілей; ідентифікація ризиків; способи реагування на системи/ризик, управління ризиками;
- D. внутрішнє середовище; формулювання цілей; опис процесів; оцінка ризиків; способи реагування на системи/ризик, управління ризиками; організація інформаційного та комунікаційного обміну; здійснення моніторингу системи внутрішнього контролю та відслідковування результатів реалізації контрольних заходів.

10. Який компонент Моделі COSO I у Моделі COSO - ERM був розділений на три: ідентифікація ризиків, оцінка ризиків та способи реагування на ризики (або управління ризиками)?

- A. управління ризиками;
- B. оцінка ризиків;
- C. ідентифікація ризиків;
- D. заходи контролю.

Джерело: 1. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андрєєва П.П.. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012.

183 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.
2. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андреева П.П.. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012. 183 с.

Додаткова

3. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» від 26.01.1993р. №2939-ХІІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
4. Іванова І. Державний фінансовий контроль: парадигми розвитку: монографія / І. Іванова. К. : Академвидав, 2010. 168 с.
5. Обушна Н. Міжнародні стандарти intosai як інструмент підвищення ефективності аудиту в системі публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 2 (51). Ч. 2. С. 229-240.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОСОБЛИВОСТІ БЮДЖЕТНОГО КОНТРОЛЮ І МОНІТОРИНГУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Тема 4. Контроль за використанням коштів місцевих бюджетів

Семінар 7. Комплексна підготовка до перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Розвиток нормативно-правового регулювання здійснення перевірки роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у фінансовій сфері.

2. Характеристика основних підстав для включення заходів з проведення державного фінансового аудиту та інспектування до планів контрольно-ревізійної роботи Держаудитслужби та її територіальних органів.

3. Перелік тем для включення в проект плану основних напрямів контрольно-ревізійної роботи Держаудитслужби та її територіальних органів.

3. *Підготуйтеся до понятійного диктанту.*

4. *Підготуйте доповідь та її презентацію.*

5. *Розв'яжіть тестові завдання.*

1. Органи ДАСУ можуть проводити державний аудит:

- A. фінансової та господарської діяльності бюджетних установ;
- B. виконання бюджетних програм;
- C. виконання місцевих бюджетів;
- D. всі відповіді правильні.

2. Фінансово-господарський аудит здійснюється в три етапи. Завданням першого етапу «Підготовка до проведення фінансово-господарського аудиту» є:

- A. визначити слабкі місця в управлінні фінансами і майном бюджетної установи, в здійсненні внутрішньогосподарчого фінансового контролю;
- B. здійснити оцінку ризиків;
- C. за наслідками оцінки ризиків скласти програму фінансово-господарського аудиту;
- D. всі відповіді правильні.

3. Державний аудитор повинен планувати свою перевірку, адже:

- A. це допоможе одержати достатню кількість інформації для формування своєї думки;
- B. допоможе скоротити матеріальні і тимчасові витрати на аудит;
- C. допоможе уникнути непорозуміння з об'єктом перевірки;
- D. усі відповіді правильні.

4. Структура плану державного аудиту повинна включати:

- A. правові рамки аудиту і стислий опис об'єкта аудиту; формат аудиторського висновку;
- B. підсумки минулих аудитів і чинники, які впливають на аудит, – певні ризики; прізвища працівників міністерства, з якими зв'язуватиметься аудитор;
- C. цілі аудиту і злагоджений масштаб аудиту; кадрові ресурси – аудитори, фахівці; графік проведення аудиту;
- D. усі відповіді правильні.

5. Методичні прийоми державного аудиту, як і фінансового контролю, об'єднані в такі групи:

- A. органолептичні (інвентаризація, контрольні заміри робіт, спостереження, технологічний контроль, службове розслідування, експеримент);
- B. розрахунково-аналітичні (економічний аналіз, статистичні розрахунки, економіко-математичні методи);
- C. документальні (інформаційне моделювання, дослідження документів, камеральні перевірки, нормативно-правове регулювання);
- D. усі відповіді правильні.

6. Який граничний строк повідомлення підконтрольної установи про початок планової ревізії ?

- A. не пізніше ніж за 10 днів до дня проведення планової ревізії;
- B. не пізніше ніж за 5 днів до дня проведення планової ревізії;
- C. не пізніше ніж за 15 днів до дня проведення планової ревізії;
- D. не пізніше ніж за 30 днів до дня проведення планової ревізії.

7. Предметом дослідження державного аудиту є:

- A. кошти державного бюджету;
- B. бюджетна та фінансова звітність, первинні документи, документи бухгалтерського обліку, інші документи та дані;
- C. нормативно-правові акти, розпорядчі й інші документи, що регламентують порядок надходження та використання коштів в сфері, що досліджується;
- D. усі відповіді правильні.

8. Процес проведення фінансового аудиту складається з основних етапів:

- A. планування аудиту та проведення аудиту;
- B. проведення аудиту та звітування за результатами аудиту;
- C. контроль та оцінка виконання наданих за результатами аудиту рекомендацій;
- D. усі відповіді правильні.

9. Виконання аудиторських процедур може супроводжуватись із застосуванням таких методів, як:

- A. перевірка і запит;
- B. анкетування і підтвердження;
- C. перерахунок і аналітичні процедури;
- D. усі відповіді правильні.

10. Державний фінансовий аудит здійснюється у формі:

- A. аудиту ефективності;
- B. зустрічної перевірки;
- C. ревізії;
- D. усі відповіді вірні.

Джерело: 1. Державний внутрішній фінансовий контроль: Україна та європейський досвід: [навчальний посібник] / за ред. Ян ван Тайнен, Андреева П.П. Київ : «Європейський інститут державного управління та аудиту», 2012. 183 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К.. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефанік І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.
4. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.
5. Романченко Ю.О. Фінансовий контроль в бюджетних та фінансових установах: [навчальний посібник] / Ю.О. Романченко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Я.С. Аранчій. – Полтава : ФОП Крюков, 2014. 345 с.
6. Романів Є.М., Труш І.Є. Державний аудит: Навч. Посібник / Є.М. Романів, І.Є. Труш. Львів: Ліга-Прес, 2017. 235 с.

Додаткова

7. Закон України «Бюджетний кодекс України» від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page12>.
8. Монаєнко А. та ін. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України [станом на 04.03.2021 р.] / За заг. ред. Монаєнко А. К.: Центр учбової літератури, 2021. 316 с.
9. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 р. № 698 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
10. Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2004 р. №1017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

Семінар 8. Контроль за формуванням і використанням коштів місцевих бюджетів

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

- 1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
- 2. Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Характеристика бюджетної самостійності місцевих бюджетів.
 2. Порядок звітування про виконання місцевих бюджетів.
 3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.
 4. Підготуйте доповідь та її презентацію.
 5. Підготуйтеся до розв'язання кейсу.
 6. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Вкажіть основні завдання контролю виконання місцевих бюджетів:

- А. встановлення фактів дотримання чинних законодавчих і нормативних актів щодо формування та виконання бюджетів відповідних рівнів;
- В. перевірка дотримання норм чинного законодавства при фінансуванні розпорядників та одержувачів бюджетних коштів;
- С. проведення оцінки формування і рівня виконання місцевого бюджету;
- Д. усі відповіді вірні.

2. Джерелами інформації для здійснення державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів є:

- А. соціально-економічні паспорти розвитку районів (міст), звіти (зведені звіти) про виконання місцевих бюджетів, паспорти бюджетних програм і звіти про їх виконання;
- В. кошториси, плани асигнувань, документи з проведення процедури державних закупівель;
- С. первинні документи, облікові реєстри і звітність бюджетних установ, комунальних підприємств та одержувачів коштів відповідного бюджету;
- Д. усі відповіді вірні.

3. За результатами перевірки місцевих бюджетів складається:

- А. звіт;
- В. акт;
- С. зведена довідка;
- Д. усі відповіді вірні.

4. Проведенню перевірки місцевих бюджетів передус:

- А. методична робота;
- В. управлінська робота;
- С. підготовча та організаційна робота;
- Д. усі відповіді вірні.

5. Підготовча та організаційна робота щодо проведення перевірки місцевих бюджетів включає:

- A. ознайомлення з матеріалами попередніх контрольних заходів;
- B. розробку програми проведення перевірки місцевого бюджету;
- C. складання плану проведення перевірки бюджету;
- D. усі відповіді вірні.

6. За якими напрямками здійснюється перевірка місцевих бюджетів?

- A. перевірка бюджету основного рівня території;
- B. перевірка використання бюджетних коштів, державного (комунального) майна розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів;
- C. аналіз формування та виконання зведеного бюджету території;
- D. усі відповіді вірні.

7. До питань, що досліджуються під час перевірки формування та виконання зведеного бюджету території, належать:

- A. наявність і правильність розрахунків доходів і видатків бюджетів;
- B. дотримання нормативів відрахувань від загальнодержавних податків і зборів та інших платежів між рівнями бюджетів;
- C. законність, обґрунтованість і правильність внесення уточнень добюджетних призначень під час виконання бюджетів;
- D. усі відповіді вірні.

8. Регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства - це:

- A. бюджетна система;
- B. бюджетний устрій;
- C. бюджетний процес;
- D. міжбюджетні відносини.

9. Напрями використання бюджетних коштів передбачають:

- A. конкретні дії (заходи), спрямовані на досягнення певного результату, і можуть містити декілька економічних характеристик операцій;
- B. впорядкування витрат за економічними характеристиками операцій;
- C. впорядкування витрат для досягнення певного результату;
- D. жодна відповідь не є вірною.

10. Виконання місцевих бюджетів України забезпечують:

- A. територіальні органи Державної казначейської служби України;
- B. територіальні органи Міністерства фінансів України;
- C. Рада Міністрів АРК, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад;
- D. територіальні органи Державної податкової служби України.

Джерело: Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.
4. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 214 с.
5. Романів Є.М., Труш І.Є. Державний аудит: Навч. Посібник / Є.М. Романів, І.Є. Труш. Львів: Ліга-Прес, 2017. 235 с.
6. Романченко Ю.О. Фінансовий контроль в бюджетних та фінансових установах: [навчальний посібник] / Ю.О. Романченко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Я.С. Аранчій. Полтава : ФОП Крюков, 2014. 345 с.

Додаткова

7. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.
8. Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету. Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2020р. №223.
9. Державний аудит: Навч. Посібник / Є.М. Романів, І.Є. Труш. Львів: Ліга-Прес, 2017. 235 с.

Тема 5. Моніторинг та оцінка ефективності бюджетних програм

Семінар 9. Загальні принципи здійснення моніторингу та оцінки ефективності виконання бюджетної програми

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Моніторинг гендерно чутливих бюджетних програм.
 2. Моніторинг бюджетних процесів за допомогою E-data.
 3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.
 4. Підготуйте доповідь та її презентацію.
 5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Різновид державного фінансового контролю, що полягає у перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю – це:

- A. ревізія;
- B. державний фінансовий аудит;
- C. незалежний аудит;
- D. аудит ефективності.

2. Форма державного фінансового контролю, яка спрямована на визначення ефективності використання бюджетних коштів для реалізації запланованих цілей та встановлення факторів, які цьому перешкоджають – це:

- A. незалежний аудит;
- B. інспектування;
- C. аудит ефективності;
- D. ревізія.

3. Проведенню аудиту ефективності передують направлення головному розпоряднику бюджетних коштів за досліджуваною програмою повідомлення про проведення аудиту ефективності:

- A. не пізніше ніж за 5 днів до початку проведення аудиту ефективності;
- B. не пізніше ніж за 10 днів до початку проведення аудиту ефективності;
- C. не пізніше ніж за 15 днів до початку проведення аудиту ефективності;
- D. не пізніше ніж за 30 днів до початку проведення аудиту ефективності.

4. Процес аудиту ефективності складається з таких основних етапів:

- A. підготовка до аудиту;
- B. організація аудиту;
- C. планування аудиту;
- D. усі відповіді вірні.

5. Проведення аудиту ефективності складається з таких стадій:

- A. збір даних, їх узагальнення та аналіз з метою підтвердження або спростування висунутих гіпотез аудиту;
- B. підготовка висновків та пропозицій, реалізація яких підвищила б рівень виконання бюджетної програми;
- C. обговорення результатів з учасниками аудиту ефективності;
- D. оприлюднення аудиторського звіту.

6. Припущення аудитора щодо причини виникнення та існування проблем, недосконалості певних позицій в організації виконання бюджетної програми - це:

- A. планування аудиту;
- B. завдання аудиту;
- C. мета аудиту;
- D. гіпотеза аудиту.

7. До основних завдань аудиту виконання місцевих бюджетів не відносять:

- A. проведення оцінки формування і рівня виконання місцевого бюджету;
- B. встановлення причин, що негативно впливають на виконання місцевого бюджету;
- C. оприлюднення інформації щодо формування і рівня використання місцевого бюджету;

D. визначення шляхів удосконалення управління комунальними коштами, майном та іншими активами, зокрема щодо можливості збільшення доходів, місцевого бюджету.

8. Результативність бюджетної програми – це:

- A. ступінь досягнення її цілей, який визначається за допомогою ряду показників у відповідності до обраних критеріїв;
- B. конкретні результати, що є наслідком здійснених видатків;
- C. ступені досягнення поставлених цілей, під які і плануються видатки та виконання програми з визначеним результатом;
- D. немає вірної відповіді.

9. Показники результативності бюджетних програм мають забезпечувати:

- A. адекватне відображення мети програми і пріоритетів розвитку;
- B. можливість порівняння результатів у динаміці за роками;
- C. відкритість інформації;
- D. усі відповіді вірні.

10. Оцінка результативності програм спрямована на:

- A. покращення процесу прийняття рішень;
- B. удосконалення процесу надання послуг;
- C. надання можливості визначення ефективності витрачання ресурсів;
- D. усі відповіді вірні.

Джерело: Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л. В. Дікань, Н. В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Моніторинг гендерно чутливих бюджетних програм. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=E-JiEfKGB6g>
5. Моніторинг бюджетних процесів за допомогою E-data. URL: <https://www.prostir.ua/?news=videorolyk-pro-monitorynh-byudzhetnyh-protsesiv-za-dopomohoyu-e-data>
6. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.

7. Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету. Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2020р. №223.

Семінар 10. Бюджетна статистика в системі моніторингу та оцінці ефективності бюджетних програм

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Показники стимулятори та дестимулятори в системі моніторингу та оцінці ефективності бюджетних програм.

2. Статистична оцінка ефективності бюджетного менеджменту при складанні, розгляді та затвердженні місцевих бюджетів.

3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Показники виконання бюджетних програм необхідні для того, щоб отримати інформацію про:

A. фінансування програми;

B. очікувані результати діяльності по програмі;

C. успішність програми у досягненні поставлених цілей;

D. усі відповіді вірні.

2. Оцінка результативності бюджетних програм спрямована на:

A. покращання процесу прийняття рішень;

B. удосконалення процесу надання послуг;

C. надання можливості визначення ефективності витрачання ресурсів;

D. всі відповіді вірні.

3. В процесі розробки показників виконання програм використовують такі основні інформаційні джерела:

A. фінансова звітність;

B. статистична звітність;

C. експертні оцінки;

D. всі відповіді вірні.

4. До вартісних факторів, що впливають на обсяг видатків та надання кредитів у плановому та наступних за плановим двох бюджетних періодах, належать:

A. кількість бюджетних установ;

B. кількість обладнання;

C. обсяг наданих послуг;

D. розміри мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду

Єдиної тарифної сітки.

5. Згідно загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм показники ефективності характеризують, зокрема:

- A. рівень реалізації інвестиційних проектів, виконання робіт, ступінь готовності об'єктів будівництва;
- B. результати діяльності головного розпорядника за відповідний бюджетний період у межах бюджетної програми;
- C. структуру витрат бюджетної програми;
- D. співвідношення між одержаним продуктом і витраченим ресурсом.

6. Згідно загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм показники затрат характеризують, зокрема:

- A. структуру витрат бюджетної програми;
- B. результати діяльності головного розпорядника за відповідний бюджетний період у межах бюджетної програми;
- C. економність при витрачанні бюджетних коштів;
- D. динаміку досягнення мети та виконання завдань бюджетної програми.

7. Для чого використовується фінансовий норматив бюджетної забезпеченості?

- A. для визначення обсягу бюджетних програм;
- B. для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів;
- C. для визначення видаткових потреб місцевого бюджету;
- D. усі відповіді вірні.

8. У яких показниках обліковуються усі надходження бюджету та витрати бюджету?

- A. валових;
- B. фінансових;
- C. економічних;
- D. статистичних.

9. Що відображає бюджетна звітність?

- A. стан активів у бюджеті;
- B. стан виконання бюджету;
- C. стан пасивів у бюджетів;
- D. усі відповіді вірні.

10. Фінансова незалежність місцевого самоврядування - це:

- A. незалежність органів місцевого самоврядування від загальнодержавних органів влади у прийнятті певних рішень щодо місцевих проблем при наявності забезпечення їхнього вирішення відповідними коштами;
- B. незалежність органів місцевого самоврядування від рішень загальнодержавних органів влади;
- C. право органів місцевого самоврядування самостійно приймати рішення в сфері місцевих фінансів;
- D. залежність органів місцевого самоврядування від загальнодержавних органів влади у прийнятті певних рішень щодо місцевих проблем при наявності забезпечення їхнього вирішення відповідними коштами.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефанік І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л. В. Дікань, Н. В. Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.
5. Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету. Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2020р. №223.

Семінар 11. Шляхи підвищення ефективності державного фінансового контролю та аудиту ефективності бюджетних програм

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Праксеологічні аспекти державного фінансового аудиту
2. Удосконалення науково-методичних підходів до організації аудиту ефективності використання державних ресурсів.
3. Верифікація електронних первинних документів в аудиті.
3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.
4. Підготуйте доповідь та її презентацію.
5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Розпорядження про призупинення бюджетних асигнувань органи державного фінансового контролю складають:

- A. у трьох примірниках;
- B. у двох примірниках;
- C. у п'яти примірниках;
- D. у чотирьох примірниках.

2. Громадський контроль за використанням коштів бюджетів всіх рівнів здійснюється з метою:

- A. запобігання нецільового використання коштів бюджету;
- B. забезпечення ефективності та прозорості державних фінансів;

- C. оптимізації бюджетних витрат;
- D. захисту інтересів власника.

3. Порушення розпорядниками бюджетних коштів вимог щодо прийняття ними бюджетних зобов'язань є підставою:

- A. для призупинення бюджетних асигнувань;
- B. для зупинення операцій з бюджетними коштами;
- C. для накладання стягнень;
- D. усі відповіді вірні.

4. Контроль за цільовим використанням коштів місцевих бюджетів – це функції:

- A. Державної казначейської служби України;
- B. Державної аудиторської служби України;
- C. Рахункової палати України;
- D. Національного банку України.

5. Відносини між державою та місцевим самоврядуванням щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, для виконання функцій – це:

- A. бюджетні трансферти;
- B. міжбюджетні відносини;
- C. відносини співфінансування;
- D. немає вірної відповіді.

6. Повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження – це:

- A. бюджетне зобов'язання;
- B. бюджетний запит;
- C. бюджетне асигнування;
- D. бюджетний розпис.

7. Повноваження, надане головному розпоряднику бюджетних коштів законом про Державний бюджет України або рішенням про місцевий бюджет, що має кількісні та часові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування – це:

- A. бюджетне асигнування;
- B. бюджетний запит;
- C. бюджетне призначення;
- D. бюджетний розпис.

8. Забезпечення відповідності обсягів надходжень до бюджету та видатків з нього досягається застосуванням:

- A. аналітичного методу;
- B. балансового методу;
- C. методу екстраполяції;
- D. нормативного методу;

9. Ефективність використання бюджетних коштів досягається нині шляхом запровадження:

- A. обмежень державних видатків та жорсткої економії бюджетних коштів;
- B. децентралізації витрачання бюджетних коштів;
- C. методів програмно-цільового бюджетування.
- D. усі відповіді вірні.

10. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства регулюється нормами:

- A. Бюджетного кодексу України;
- B. Закону України “Про Рахункову палату”;
- C. наказів Мінфіну та ДКСУ;
- D. всі відповіді вірні.

Джерело: 1. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. Львів : Простір - М, 2015. 174 с.

2. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль. 2018. 214 с.

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К. 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л. В. Дікань, Н. В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.
4. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / Колектив авторів; за ред. В. М. Русіна та Б. С. Шулюк. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 214 с.

Додаткова

5. Розвиток державного фінансового контролю в Україні : монографія / Є.М. Романів, С.М. Гончарук, С.В. Приймак, Л.Я. Даниляк ; за заг. ред. проф. Романіва Є.М. – Львів : Простір - М, 2015. 174 с.
6. Про оцінку ефективності бюджетних програм державного бюджету. Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2020р. №223.
7. Державний аудит: Навч. Посібник / Є.М. Романів, І.Є. Труш. Львів: Ліга-Прес, 2017. 235 с.

Семінар 12. Захист групових проєктів

Методи контролю: оцінювання групового проєкту.

Завдання для самостійної роботи:

Підготуватися до захисту групового проєкту.

Тема 6. Корупційні ризики в управлінні фінансами територіальної громади

Семінар 13. Основні сфери та негативні наслідки поширення корупції на формування та використання ресурсів територіальної громади

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Моделі корупції, які склалися у світі.
2. Корупція як соціально-політичне явище.
3. Наслідки корупції.

3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Вкажіть правильний перелік видів відповідальності, які згідно із Законом України «Про запобігання корупції» можуть бути застосовані за корупційні правопорушення:

- A. кримінальна, дисциплінарна та/або цивільно-правова;
- B. кримінальна, адміністративна та/або дисциплінарна;
- C. кримінальна, адміністративна;
- D. адміністративна, дисциплінарна та/або цивільно-правова.

2. Вкажіть, яка з вказаних ситуацій не охоплюється терміном «корупція»?

- A. використання особою, уповноваженою на виконання функцій держави, службових повноважень з метою одержання неправомірної вигоди;
- B. порушення службовою особою обов'язку повідомити про наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- C. обіцянка неправомірної вигоди службовій особі з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень;
- D. надання неправомірної вигоди третім особам на вимогу службової особи з метою схилити цю особу до використання пов'язаних з її службовими повноваженнями можливостей.

3. Що з наведеного не належить до встановлених законом правил етичної поведінки осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, якими вони повинні керуватися при виконанні службових повноважень?

- A. регулярно, але не рідше одного разу на квартал подавати звіти щодо власної доброчесності;
- B. уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів;
- C. утримуватися від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону;
- D. бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

4. Зазначте, яка із передбачених у Законі України «Про запобігання корупції» ознак відрізняє корупційне правопорушення від правопорушення, пов'язаного з корупцією:

- A. правопорушення вчинене особою, яка згідно із Законом України «Про запобігання корупції» є уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- B. за правопорушення законом встановлено кримінальну відповідальність;
- C. правопорушення є діянням, що містить ознаки корупції;
- D. за правопорушення законом встановлено дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

5. Який з перелічених видів контролю щодо декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не передбачений Законом України «Про запобігання корупції»?

- A. щодо своєчасності подання декларації;
- B. щодо правильності нарахування та сплати податків;
- C. логічний та арифметичний контроль;
- D. щодо правильності та повноти заповнення декларації.

6. На кого з перелічених суб'єктів покладається обов'язок перевірки факту подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, державним службовцем?

- A. Національне агентство з питань запобігання корупції;
- B. орган, в якому працює державний службовець;
- C. Національне агентство з питань державної служби;
- D. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

7. Який з перелічених подарунків дозволяється одержувати особі, уповноваженій на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?

- A. подарунок від колишнього партнера по бізнесу вартістю 5 мінімальних заробітних плат на момент одержання, який відповідає загально визнаним уявленням про гостинність, та не пов'язаний з виконанням особою функцій держави або місцевого самоврядування;
- B. подарунок від близької особи вартістю 10 мінімальних заробітних плат на момент одержання, який відповідає загально визнаним уявленням про гостинність, та не пов'язаний з виконанням особою функцій держави або місцевого самоврядування;
- C. подарунок вартістю 3 мінімальних заробітних плат на момент одержання, від колективу підлеглих працівників;
- D. подарунок, вартістю 2 мінімальних заробітних плат на момент одержання, який дарується особі у зв'язку із здійсненням нею діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

8. Вкажіть алгоритм дій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, прийняття якого заборонено законом:

- A. відмовитися від пропозиції; за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію; залучити свідків; письмово повідомити про пропозицію керівника та спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;
- B. прийняти вигоду або подарунок; ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію; повідомити про це керівника та спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;
- C. прийняти вигоду або подарунок; за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію; залучити свідків; передати його спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції;
- D. відмовитися від пропозиції без повідомлення будь-яких суб'єктів; попередити особу, яка зробила пропозицію, про можливу відповідальність.

Що з наведеного не належить до заходів фінансового контролю, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» ?

- A. моніторинг способу життя суб'єктів декларування;
- B. перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- C. перевірка на добросовісність осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- D. інформування про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування.

10. Які подарунки, незалежно від розміру, заборонено одержувати особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?

- A. подарунки у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, а також подарунки від підпорядкованих осіб;
- B. будь-які подарунки незалежно від мотивів надання подарунка та особи дарувальника;
- C. подарунки державі, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям;
- D. загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

Джерело: 1. Перелік тестових питань на знання законодавства для вступу на державну службу. URL: <https://testderz.com/nads/>

2. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>

3. Навчально-методичний посібник з підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, на яких покладено обов'язки з організації роботи щодо запобігання та протидії проявам корупції (I-VII категорії посад). URL: <https://dmsu.gov.ua/assets/files/doc/posibnik.pdf>

Список рекомендованої літератури.

Основна

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К., 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефаник І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>
5. Навчально-методичний посібник з підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, на яких покладено обов'язки з організації роботи щодо запобігання та протидії проявам корупції (I-VII категорії посад). URL: <https://dmsu.gov.ua/assets/files/doc/posibnik.pdf>

Семінар 14. Профілактика та покарання за корупційні діяння службових і посадових осіб органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів управління місцевими фінансами

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповідей.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Психологічний і моральний аспекти корупції.
2. Державна політика України у сфері протидії корупції.
3. Публічна влада в Україні: проблеми протидії корупції.
4. Роль громадськості у заходах щодо запобігання та протидії корупції.

3. Підготуйтеся до понятійного диктанту.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію.

5. Підготуйтеся до розв'язання кейсів.

5. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Профілактичні заходи щодо запобігання виникнення недоліків, правопорушень в управлінні місцевими фінансами аудитор викладає в:

- A. окремому розділі акту;
- B. окремо оформляють їх і подають разом з актами органу, який призначив аудит;
- C. оприлюднюють на сайті;
- D. немає вірної відповіді.

2. Яка відповідальність передбачена за подання у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, завідомо недостовірних відомостей?

- A. кримінальна;
- B. матеріальна;
- C. адміністративна;
- D. цивільно-правова.

3. Оберіть правильне визначення особи, яка надає допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривач)

- A. особа, яка за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, повідомляє про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою;
- B. особа, яка інформує про свої підозри порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою з метою дізнатися чи є інформація достовірною;
- C. особа, до кола посадових обов'язків якої входить викриття фактів корупції;
- D. працівник правоохоронного органу, якому повідомляють про виявлені факти корупції.

4. Значте результати яких видів антикорупційної експертизи підлягають обов'язковому оприлюдненню відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»:

- A. будь-якої антикорупційної експертизи;

- В. експертизи проектів нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України;
- С. експертизи, що здійснюється Міністерством юстиції України;
- Д. експертизи чинних нормативно-правових актів у разі виявлення корупціогенних факторів.

5. У якому випадку притягнення до дисциплінарної відповідальності державного службовця, який вчинив корупційне правопорушення, є обов'язковим?

- А. у випадку звернення з відповідним клопотанням до керівника зборів трудового колективу;
- В. у випадку подання спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції;
- С. якщо судом не застосовано до нього покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- Д. законом не передбачено обов'язкового притягнення до дисциплінарної відповідальності особи у такому випадку.

6. Вкажіть який порядок відсторонення від виконання службових повноважень осіб, щодо яких складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією.

- А. керівник органу, в якому працює особа, зобов'язаний своїм наказом відсторонити таку особу на строк не менше 2 місяців;
- В. законодавство забороняє відсторонення таких осіб;
- С. такі особи підлягають негайному обов'язковому звільненню;
- Д. керівник органу, в якому працює особа, вправі відсторонити таку особу до закінчення розгляду справи судом.

7. Яке з описаних нижче діянь не належить до «правопорушень, пов'язаних з корупцією»?

- А. службова особа не повідомила керівника про потенційний конфлікт інтересів;
- В. державний службовець займається підприємницькою діяльністю;
- С. службова особи прийняла неправомірну вигоду за сприяння у наданні в користування приватній компанії земельної ділянки;
- Д. службова особа подала декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на 10 днів пізніше від встановленого законом строку.

8. Які з перелічених суб'єктів належать до близьких осіб особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування ?

- А. двоюрідний брат, двоюрідна сестра;
- В. особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, які не носять характеру сімейних, із особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- С. зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха;
- Д. дядько, тітка, племінник, племінниця.

9. В яких випадках проводиться громадська антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів?

- А. лише за ініціативою та наявності дозволу Національного агентства з питань запобігання корупції;
- В. лише за рішенням Громадської Ради Національного агентства з питань запобігання корупції;
- С. за ініціативою фізичних осіб, громадських об'єднань, юридичних осіб;
- Д. лише за погодженням Міністерства юстиції України.

10. Зазначте вид відповідальності, який застосовується до юридичних осіб у випадках вчинення їх уповноваженими особами від їх імені та в їх інтересах кримінальних

корупційних правопорушень:

- А. дисциплінарна відповідальність;
- В. адміністративна відповідальність;
- С. до юридичних осіб застосовуються заходи кримінально-правового характеру;
- Д. адміністративна та дисциплінарна відповідальність.

Джерело: 1. Перелік тестових питань на знання законодавства для вступу на державну службу. URL: <https://testderz.com/nads/>

2. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>

3. Навчально-методичний посібник з підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, на яких покладено обов'язки з організації роботи щодо запобігання та протидії проявам корупції (I-VII категорії посад). URL: <https://dmsu.gov.ua/assets/files/doc/posibnik.pdf>

Список рекомендованої літератури.**Основна**

1. Казюк Я., Венцель В., Герасимчук І. Особливості фінансово-бюджетного контролю. Методичні матеріали. К., 2019. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/370/control.pdf>
2. Єфименко Т.Л., Стефанік І.Б., Рубан Н.І., Бариніна-Закірова М.В., Малишев А.В. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм. К: НДФІ, 2004. 320 с.
3. Дікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія: монографія / Л.В. Дікань, Н.В.Синюгіна. Харків: Вид-во ХНЕУ, 2009. 92 с.

Додаткова

4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. №1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>.
5. Навчально-методичний посібник з підвищення кваліфікації працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, на яких покладено обов'язки з організації роботи щодо запобігання та протидії проявам корупції (I-VII категорії посад). URL: <https://dmsu.gov.ua/assets/files/doc/posibnik.pdf>

Навчальне видання

*Неізнана Олена Володимирівна,
Котковський Володимир Станіславович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Шевченко Любов Ярославівна,
Коч Юлія Леонідівна*

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

БЮДЖЕТНИЙ КОНТРОЛЬ І МОНІТОРИНГ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої
Справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.